

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Таврійський національний університет
імені В. І. Вернадського

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Інститут політичних і етнонаціональних досліджень
імені І. Ф. Кураса

ВИЩА ПОМОРСЬКА ШКОЛА (Республіка Польща)

Міжнародна науково-практична конференція

**«ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ
В УКРАЇНІ:
ІСТОРИЧНІ, КУЛЬТУРНІ,
ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ
ТА ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ»**

12–13 квітня 2023 р.

м. Київ, Україна

Львів – Торунь
Liha-Pres
2023

УДК 339.922ЄС(477):[93+008+32+34+159.9](062.552)
Є 24

Є 24 **Євроінтеграційні процеси в Україні: історичні, культурні, політико-правові та психологічні аспекти** : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 12–13 квітня 2023 р., м. Київ. – Львів – Торунь : Liha-Pres, 2023. – 264 с.

ISBN 978-966-397-311-1

У збірнику представлено матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Євроінтеграційні процеси в Україні: історичні, культурні, політико-правові та психологічні аспекти» (12–13 квітня 2023 року, м. Київ).

УДК 339.922ЄС(477):[93+008+32+34+159.9](062.552)

ISBN 978-966-397-311-1

© Таврійський національний університет
імені В. І. Вернадського, 2023
© Українсько-польське наукове видавництво
«Liha-Pres», 2023

Організаційний комітет:

Бортняк Валерій Анатолійович – ректор Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, кандидат юридичних наук, доцент;

Рафальський Олег Олексійович – директор Інституту політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса НАН України, доктор історичних наук, професор, член-кореспондент НАН України;

Даріуш В. Скальські – доктор педагогічних наук, кандидат наук з фізичної культури, професор Вищої Поморської школи, професор Академії фізичного виховання та спорту імені Єнджея Снядеценго;

Бессараб Олександр Володимирович – проректор з науково-педагогічної діяльності та інноваційного розвитку Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, кандидат філологічних наук, доцент;

Горюнова Євгенія Олександрівна – директор навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, кандидат історичних наук, доцент;

Захожай Зореслава Володимирівна – завідувач кафедри філософії та історії навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, кандидат історичних наук, доцент;

Губарєв Сергій Володимирович – завідувач кафедри публічного та приватного права навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, кандидат юридичних наук;

Петрова Алла Сергіївна – завідувач кафедри психології, соціальної роботи та педагогіки навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, кандидат психологічних наук;

Яремчук В'ячеслав Дмитрович – провідний науковий співробітник Інституту політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса НАН України, доктор політичних наук, доцент;

Чеканов Всеволод Юрійович – старший викладач кафедри філософії та історії навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, кандидат історичних наук;

Тимошенко Тарас Сергійович – доцент кафедри філософії та історії навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, кандидат філософських наук, доцент;

Тимченко Сергій Михайлович – доцент кафедри філософії та історії навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, доктор історичних наук, професор;

Космина Віталій Григорович – доцент кафедри філософії та історії навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, доктор історичних наук, доцент;

Шаповалова Алла Миколаївна – доцент кафедри філософії та історії навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, кандидат політичних наук, доцент.

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ІСТОРИКО-КУЛЬТУРОЛОГІЧНА ПЛАТФОРМА

Бойко Н. С., Дойко Н. М., Гандовська Л. В. Євроінтеграційний потенціал дендропарку «Олександрія» Національної академії наук України.....	10
Буран В. В., Чисніков В. М. Правознавець Август Адольфович Левенстім (1857–1915) – перший пропагандист творів австрійського криміналіста Ганса Гросса і один із піонерів вивчення передового досвіду організації та діяльності поліції Німеччини	13
Глодний Я. С. Острозька академія як прояв європеїзації культури ранньомодерної України	18
Доценко В. О. Єврейський культурно-релігійний рух в Україні в 1920–1930-ті роки	21
Kaszowska M. U., Czarnecki D., Tsyhanovska N. V., Skalski D. W. Historia sztandaru łańcuckiego sokola – od walki o wolność i niepodległość do dzisiejszych czasów.....	26
Kaszowska M. U. Łańcucka sokolnia – kolebka i ostoja sportu, patriotyzmu i kultury	30
Кіндзер Б. М., Захожай З. В., Нікітенко С. А., Грачек М., Скальські Д. Історія спорту на шляху до євроінтеграції	34
Космина В. Г. До питання про європейський історичний досвід України	40
Куц В. А. Потенціал на Перспективу	44
Кушнір А. М. Поширення польського адміністративно-територіального устрою в українських землях (XV–XVII ст.).....	48
Осока О. В. Сонет у музиці: спроба жанрового моделювання	51

Подольський А. Ю.

Єврейська спільнота України під час війни та російської агресії:
політичні та культурні виклики 54

Skalski D. W., Kowalski D., Kindzer B. M., Kreft P.

Szkolenie w ratownictwie wodnym w perspektywie historycznej..... 58

Скиданова А. В.

Між модернізацією, колоніальністю та національною емансипацією:
служба українців у арміях Австро-Угорської та Російської імперій
напередодні Першої світової війни 62

Тарасюк Л. С.

Ідентичність у системі координат гідності 66

Тимченко С. М.

Модернізація історичної освіти України
у контексті європейської інтеграції..... 71

Уракін М. Г.

Співпраця з нацистами на території генеральної округи «Житомир»
в адміністративно-управлінській сфері 74

Чамахуд Д. В.

Жанрово-композиційні особливості великоднього канту
«Христос воскрес» Якова Яциневича 79

Чеканов В. Ю.

Ментальне картування України у XX – XXI ст.: пошуки та знахідки 83

Чисніков В. М.

Завідувач Київського сисного відділення Г.М. Рудий –
один з піонерів вивчення та використання європейського досвіду
в боротьбі з професійною злочинністю 86

Юськов Д. С.

Європейські моделі співпраці громадськості та закладу вищої освіти
як чинник реформи вищої освіти в Україні 90

НАПРЯМ 2. ПОЛІТИКО-ПРАВОВА ПЛАТФОРМА

Александров М. Є.

Щодо регулювання діяльності добровольчих воєнізованих організацій
у сфері військової підготовки та військово-патріотичного виховання:
досвід країн Балтії 94

Балабан Р. В.

Україна в геополітичному просторі НАТО..... 98

Бойченко О. К. Співробітництво України та ЄС в економічній сфері в умовах воєнного стану.....	102
Бортняк В. А. Особливості податкового статусу фізичної особи, яка провадить незалежну професійну діяльність.....	106
Бортняк К. В. Сутність державного контролю як окремого напрямку діяльності органів державної влади в сфері науки.....	110
Боярінцева Ю. А., Шаповалова А. М. Міграційна криза як безпековий виклик для країн – членів ЄС в умовах російсько-української війни.....	117
Будкевич В. А. Електронні та письмові докази в адміністративному судочинстві: порівняльний аналіз.....	121
Вінгловська О. І. Україна як держава кандидат в члени Європейського Союзу: історичні, політичні та правові аспекти.....	123
Вороніжський Я. В. Роль інституту визнання необґрунтованими активів у євроінтеграційних процесах.....	128
Герасимчук Т. Ф. Стратегічний вимір політики безпеки Європейського Союзу в умовах повномасштабної російсько-української війни.....	132
Голик Ю. Ю. Принципи підконтрольності, підзвітності та відповідальності органів місцевого самоврядування: співвідношення та взаємозв'язок....	137
Горбатюк М. В. Співробітництво українських громад і регіонів із закордонними партнерами в часи війни: поточний стан, виклики та перспективи.....	142
Горюнова Є. О. Трансформація зовнішньої політики ЄС на тлі російсько-української війни.....	147
Губарєв С. В., Шабалін А. В. Деякі аспекти становлення та розвитку системи охорони та захисту права інтелектуальної власності у Великобританії (XII–XV ст.ст.).....	151

Домбровський О. І., Багір'янець Д. П. До питання сутності публічного адміністрування	155
Козерод О. В. Основні положення політики ЄС щодо «єврейського питання» у 2022 році	158
Козьма В. В. Трансформація політики безпеки Європейського Союзу після початку російсько-української війни 24 лютого 2022 року	161
Корж І. Ф., Бірюк Л. І., Корж Т. І. Європейськість української правової науки	165
Корнієнко П. С. До питання становлення військового права в Україні	169
Кучер В. А. Розвиток штучного інтелекту: правова регламентація в нормативно-правових актах України та Європейського Союзу	172
Лупу Ю. Д. До питання про місце адміністративного судочинства в системі адміністративного законодавства.....	176
Міхєєв М. В. Щодо запозичення досвіду Європейського Союзу з правового регулювання адміністративних проваджень та процедур і його застосування в Україні.....	179
Науменко Н. С. Поняття земельної ділянки як предмету земельного правочину	184
Онофрейчук О. С., Гетьманцева Н. Д. Порівняльний аналіз укладення трудового договору України та Румунії.....	187
Поліщук В. О. Євроінтеграційний вимір засади забезпечення права на захист у кримінальному провадженні.....	191
Стовпець В. Г., Стовпець О. В. Сценарний підхід до євроінтеграції України.....	194
Тодоров І. Я. Євроатлантична інтеграція як запорука безпеки та модернізації України	198

Чукаєва В. О.
Європейський вимір та реформування національного
законодавства України.....202

Щербак Г. Р.
Стан захисту персональних даних споживачів комерційних
онлайн платформ в праві ЄС: правове регулювання та судовий захист ..206

Яремчук В. Д.
Безпека освітнього середовища в Україні:
реальність, перспективи вдосконалення
та нормативно-правове забезпечення209

Яремчук В. Д.
Україна і євроінтеграція: четверта спроба214

НАПРЯМ 3. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА ПЛАТФОРМА

Власенко О. О.
Провідні принципи розвитку професійно-мовленнєвої компетентності
майбутніх менеджерів.....219

Вовченко О. А.
Сучасний стан міжкультурної взаємодія дітей
з особливими освітніми потребами за умов воєнного впливу.....223

Дяченко В. А.
Соціально-психологічні аспекти психологічного здоров'я молоді227

Ільницька Л. В.
Культурно-виховні проблеми ментального здоров'я
на прикладі використання колірної символіки при аутизмі231

Каліщук С. М., Журавель Є. Ю.
Детермінанти картини світу особистості235

Малярчук Н. Г.
Політика Європейського Союзу щодо примусово переміщених осіб:
історія та сучасність240

Пундєв В. В.
Соціальна адаптація особи з межовим розладом особистості.....244

Саснко О. Г.
Практики майндфулнес як засіб психологічної реабілітації учасників
бойових дій248

Согоян В. Н. Психологічні засоби психокорекції негативних емоційних станів медичних працівників.....	251
Справцева К. С. Візуальний контент особистості у соціальних мережах як інструмент для дослідження євроінтеграційних процесів в Україні	254
Чорноус В. П. Особливості формування іншомовної комунікативної компетентності студентів на заняттях з англійської мови	257
Шевченко О. М. Психологічні аспекти особистісного зростання студента в умовах євроінтеграції	260

6. Ukraine: EU support to help Member States meet the needs of refugees. URL: <https://translate.google.com/?hl=ru&sl=en&tl=uk&text=Ukraine%3A%20EU%20support%20to%20help%20Member%20States%20meet%20the%20needs%20of%20refugees&op=translate>

7. UNHCR. The UN Refugee Agency. Україна. URL: <https://www.unhcr.org/ua/%d0%b7%d0%b0%d0%b3%d0%b0%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d0%b0-%d1%96%d0%bd%d1%84%d0%be%d1%80%d0%bc%d0%b0%d1%86%d1%96%d1%8f>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-311-1-59>

Пундєв В. В.,

*кандидат психологічних наук, старший викладач
кафедри мовної та психолого-педагогічної підготовки
Одеського національного економічного університету*

СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ ОСОБИ З МЕЖОВИМ РОЗЛАДОМ ОСОБИСТОСТІ

З точки зору сучасної науки у формування межового розладу особистості (МРО) беруть участь ті системи ГМ які детермінують формування імпульсивності та негативних емоцій. У відповідь на зовнішні стимули чи сигнали від інших мозкових центрів, що вказують на уявну загрозу, у людини з'являються збудження і потім страх. Такий процес може бути більш вираженими під впливом стресорів; серед них поширюються ті, що пов'язані з загальними загрозами війни та вимушеним переселенням. Тому актуальним зараз стає не тільки проблематика соціальної адаптації осіб з психічними та поведінковими розладами внаслідок криз і травм (F43.0 гострі реакції на стрес, F43.1 посттравматичний стресовий розлад – ПТСР), а й проблематика більш поширених межових розладів особистості та її інтеграції в нову спільноту.

Межовий розлад особистості (Borderline Personality Disorder [1]) є комплексом глибоко укорінених дезадаптивних і ригідних особистісних рис, що викликають специфічне сприйняття і ставлення до оточуючих людей і до себе, в зв'язку з чим відзначається зниження соціального пристосування, адаптації в соціумі, емоційний дискомфорт і глибоке виснаження ресурсів організму. За [2] межовий розлад особистості характеризується системою ознак, у якої переважають: нестабільність у міжособистісних стосунках, самооцінці та почуттях,

а також інтенсивна імпульсивність, наявна на ранніх стадіях дорослішання та зі зміненою функціональністю в кількох контекстах. МРО є серйозною і багатоаспектною, але все ще маловивченою проблемою. Слід зазначити, що в Міжнародній класифікації хвороб МКБ-10 відсутнє чітке визначення межового розладу особистості, воно розглядається як різновид емоційно нестійкого розладу (F60.3). У більш вузькоспеціалізованому класифікаторі психічних розладів DSM-5 TR даний розлад позначено окремим пунктом (301.83). Особливу увагу дослідників приділяється питанням діагностики, причин виникнення і розвитку межового розладу особистості, а також проблемам соціальної адаптації осіб, схильних до даного розладу.

Насамперед у сьогоденні актуальною постає мета вивчення психологічних характеристик особистості осіб з ознаками межового розладу особистості, а також можливостей їх соціальної адаптації.

«Межовий розлад особистості – це складний психіатричний розлад із обмеженими можливостями лікування, які пов'язані з великою неоднорідністю відповіді на лікування та високим рівнем відказу від лікування. Потрібні нові або додаткові методи лікування межового розладу особистості, які могли б підвищити результати лікування» [3, р. 358]. Дійсно, особи з межовим розладом особистості мають ряд особливостей, які значно ускладнюють процес роботи з ними, але насамперед процес їх адаптації в соціумі, що погіршує якість життя в цілому. Слід виділити деякі з них:

1. Різкі перепади настрою і афективна нестійкість.

Це може викликати труднощі в адаптації, так як різкі перепади настрою, а так само вкрай сильний прояв емоцій (як позитивних, так і негативних) може згубно позначатися на підтримці відносин і знаходженні в соціумі в довгостроковій перспективі. Навколишні його люди можуть приписати йому «важкий характер» і почати цуратися його, або проявляти свою неприязнь до нього, що може вивести його з душевної рівноваги і як наслідок, з соціуму.

2. Імпульсивність. Небезпечна поведінка, з заподіянням собі шкоди (схильність до промискуитету, зловживання психоактивними речовинами, схильність до переїдання, порушення правил дорожнього руху та ін.). Імпульсивна поведінка при МРО також може викликати труднощі в адаптації. У разі, якщо близька людина виявиться поруч з людиною з МРО в момент скоєння імпульсивних (особливо згубних дій), може намагатися зупинити людину, але так як зупинити цю поведінку він швидше за все не зможе, а спостерігати за тим, як хтось може зруйнувати своє життя і постраждати – може виявитися болісним для будь-якої людини. Як наслідок цього, відносини можуть розпастися.

3. Суїцидальна або парасуїцидальна поведінка (наприклад, порізи на тілі). Парасуїцидальна поведінка є особливістю осіб з межовим розладом особистості. Є ряд причин, за якими індивіди з МРО схильні до цього виду поведінки. Виділяють шість основних функцій парасуїцидального типу поведінки:

– шляхом викликання фізичного болю, люди позбавляються від болю душевної;

– самоушкодження з метою покарання себе за «погані» якості і проступки;

– для того, щоб контролювати свої почуття;

– для того, щоб висловити свій гнів;

– для того, щоб контролювати своє напруження;

– для того, щоб подолати «емоційну тупість», відчутти себе живим.

4. Постійне відчуття спустошеності, хронічне відчуття порожнечі.

Ці симптоми як правило супроводжуються пригніченим настроєм, депресією. Людям, які не схильні до депресивних станів, важко, якщо взагалі можливо зрозуміти, наскільки глибокими і важкими можуть бути ці переживання.

5. Нездатність контролювати свої емоції (дратівливість, гнів, лють). Проблема полягає в тому, що будь-яка людина, сама того не бажаючи і несподівано може стати жертвою емоційного стану людини з МРО. Будь-яка, навіть сама незначна подія може стати причиною серйозного конфлікту і навіть бійки з такою людиною. Неможливо передбачити, що саме може стати пусковим механізмом для розвитку конфліктної ситуації. Навіть максимальна тактовність при комунікації з людиною, яка страждає межовим розладом особистості може привести до несподіваних наслідків.

6. Бачення життя в «чорно-білих» тонах.

Людина оцінює інших людей і ситуації або ідеалізуючи їх, або повністю знецінюючи. Для переходу з «ідеального» до «нікчемного» в очах людини з ПРО досить декількох годин, або однієї несприятливої ситуації. Перехід з крайності в крайність. Полярність мислення.

Це є проблемою тому, що при такому мисленні людина схильна знаходити ворогів навіть там, де їх може не бути. Це може послужити причиною дискомфорту як для людини з МРО, так і для тих, хто його оточує.

7. Неможливість перебувати в глибоких міжособистісних відносинах. В силу вкорінених реакцій людини з МРО на різні життєві події і ситуації, вона не здатна підтримувати довготривалі стосунки. Людина може знаходити спільну мову з іншими людьми, але в силу особливостей її мислення, а як наслідок і реакцій, вона залишається на

самоті. Це є дуже серйозною проблемою, так як люди, які страждають межовим розладом особистості гостро потребують підтримки тісного емоційного зв'язку з іншими людьми.

8. Боязнь самотності. Страх бути кинутим.

Особи з межовим розладом особистості важко переносять самотність. Це виражається в тому, що вони будуть готові на все, щоб уникнути цього. Деякі особи, які страждають МРО настільки важко переносять самотність, що готові навіть піти з незнайомцем, щоб не залишатися один на один з собою.

9. Порушення ідентифікації. Туманне уявлення образу «Я».

Людина переймає форми поведінки, характерні для значущих людей, їх звички. Це пов'язано з нестійкістю образу самого себе. Якщо людина з МРО втрачає інтерес до іншої людини, то швидше за все, він залишить і ці запозичення.

10. Гіперменталізоване порушення або схильність надмірно приписувати психічні стани іншим було виявлено серед осіб із межовим розладом особистості [4].

Всі ці особливості заважають людині з МРО вести повноцінний спосіб життя, знаходити собі друзів, створювати сім'ї, входити в колектив і бути його частиною. Соціальна адаптація збільшує можливості особистості долати труднощі, пов'язані з побутом та працею. За результатами аналізу 11-ти проведених досліджень адаптація до праці частково дає результати: «Враховуючи безліч потенційних обмежень, результати свідчать про те, що майже половина осіб з межовим розладом особистості залишаються безробітними під час подальшого спостереження, і лише частина з них забезпечують себе; Від 20 до 45 відсотків перебувають на інвалідності. Проте в кількох дослідженнях було виявлено помірне збільшення працевлаштування серед деяких осіб із межовим розладом особистості, а в одному дослідженні була розроблена програма адаптації до роботи/школи, яка суттєво покращила результати працевлаштування» [5, р. 25].

Список використаних джерел:

1. Mendez-Miller M., Naccarato J., Radico J. Borderline Personality Disorder. *American family physician*. 2022. Vol. 105. P. 156–161.

2. Lazaro F. Borderline personality disorder and decision-making capacity. *European Psychiatry*. 2022. Vol. 65(S1). P. 666–667. DOI: 10.1192/j.eurpsy.2022.1713

3. Traynor J., Roberts D., Ross S., Zeifman R., Choi-Kain L. MDMA-Assisted Psychotherapy for Borderline Personality Disorder. *FOCUS*. 2022. Vol. 20. P. 358–367. DOI: 10.1176/appi.focus.20220056

4. McLaren V., Gallagher M., Hopwood Ch., Sharp C. Hypermentalizing and Borderline Personality Disorder: A Meta-Analytic Review. *American Journal of Psychotherapy*. 2022. Vol. 75. DOI: 10.1176/appi.psychotherapy.20210018

5. Sansone R., Sansone L. Employment in Borderline Personality Disorder. *Innovations in clinical neuroscience*. 2012. Vol. 9. P. 25–29.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-311-1-60>

Саснко О. Г.,

*кандидат технічних наук, доцент,
начальник кафедри військово-гуманітарних дисциплін
Військового інституту телекомунікацій та інформатизації
імені Героїв Крут*

ПРАКТИКИ МАЙНДФУЛНЕС ЯК ЗАСІБ ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ

Аналіз війн та збройних конфліктів сучасності свідчить, що підвищення бойових (технічних) характеристик засобів знищення людей, вдосконалення методів психологічної боротьби незмінно спричиняють зростання психотравмованості особового складу, при цьому негативно впливаючи на їхню дієздатність, хід і результат адаптації до цивільного життя.

Основним впливом бойової обстановки, який травмує психіку, є досить тривале перебування військовослужбовців в умовах специфічного бойового стресу, що накладає свій негативний відбиток. У період бою дія стресу виконує певну позитивну функцію для людини, проте після закінчення війни вона стає негативним, руйнівним чинником. Особи, у яких зазначаються реакції дезадаптації, потребують психологічної допомоги, заходів психокорекції.

За оцінками ряду експертів та науковців, психотравмованість особового складу може складати до 30% і більше від кількості санітарних втрат, тому не враховувати їхню реальність сьогодні вже не просто помилково, а й деякою мірою злочинно, тим більше, що психогенні втрати значно сильніше впливають на перебіг бойових дій, ніж фізичні [1, с. 384].

З отриманими психотравмами необхідно працювати комплексно, і чим раніше надана спеціальна медико-психологічна допомога, тим краще прогноз розвитку особистості на майбутнє. Відсутність